

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.697/2014/3. szám

A Szegedi Ítéltábla az S.B.G. & K. Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szamosi Katalin által képviselt felperesnek - a dr. Győrfi Attila ügyvéd által képviselt alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2014. május 12. napján kelt 15.P.21.287/2012/64. számú ítélete ellen az alperes 65. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 90 000 (kilencvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A peres felek között 1998. február 25-én megbízási szerződés jött létre, amelyben a felperes vállalta, hogy ellátja az alperes találmányának a magyar szabadalmi bejelentésre alapított nemzetközi képviselőt a szerződésben részletezett tartalommal, díjazás ellenében. A külföldi szabadalmak bejelentésével és fenntartásával kapcsolatban felmerülő költségek és díjak összegéről, esedékességének időpontjáról a felperes rendszeresen értesítést küldött az alperesnek, így a 11. évi (2008.) fenntartási díj esedékessé válásáról, az azt megelőző évi 1 654 807 Ft összegű tartozásról, továbbá arról is több alkalommal tájékoztatta, hogy a 11. évre szóló szabadalom a fenntartási díj pótdíjjal növelt összegének 2009. február 9. napjáig történő befizetése esetén fenntartható. Az alperes a korábbi évről felmerült hátralékára részletekben teljesített, ezért a felperes megelőlegezte az alperesnek a 11. évi fenntartási díjakat.

A felperes a teljesített szabadalmi díjakról, illetve a megbízási szerződés alapján őt megillető díjakról

- 2008. IX. hó 12-én	612 025 Ft
- 2009.II. hó 11-én	832 800 Ft
- 2009. III. hó 4-én	2 792 435 Ft
- 2009. V. hó 16-án	574 607 Ft
- 2009. VI. hó 26-án	170 896 Ft
- 2009. VIII. hó 11-én	1 085 216 Ft
- 2009. IX. hó 22-én	508 638 Ft

összegekről szóló számlákat állított ki az alperes részére.

A felperes, mint jogosult 2010. január 26-án fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel, mint kötelezettel szemben 5 768 259 Ft tőke és járulécai megfizetése iránt, amely összeg a tényállásban írt számlák ellenértéke azzal, hogy a 2008. szeptember 12-i számlára 168 892 Ft, a 2009. február 10-i számlára pedig 466 575 Ft részteljesítést számolt el. Az alperes 2010. február 15-én 2 860 000 Ft-ot utalt át a felperesnek, aki erre tekintettel követelését 2 908 259 Ft-ra és annak az egyes részösszegek vonatkozásában meghatározott időponttól járó késedelmi kamatára leszállította.

Az alperes az ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a kereset elutasítását kérte többek között arra hivatkozással, hogy a felperes felszólítás ellenére nem igazolta a külföldi számlák tartalmát. Egyidejűleg viszontkeresetet terjesztett elő 10 millió forint kártérítés megfizetése iránt.

Az elsőfokú bíróság 10.a.P.21.148/2010/23. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 905 529 Ft-ot és annak 2009. június 15. napjától járó késedelmi kamatát, valamint 547 650 Ft perköltséget. A viszontkeresetet elutasította. Kötelezte az alperest 120 000 Ft viszontkereseti illeték megfizetésére, továbbá megállapította, hogy 480 000 Ft feljegyzett illeték az állam terhén marad.

A fellebbezés folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.205/2011/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének a viszontkeresetet elutasító és a viszontkereseti illeték viselésére vonatkozó rendelkezését helybenhagyta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, a felperes másodfokú perköltségét 90 000 Ft-ban állapította meg. Iránymutatásul adta, hogy a megismételt eljárásban a felperesnek részletes, tételes, laikus számára is követhető elszámolást kell készítenie a követelése alapjául szolgáló számlák tartalmát illetően, csatolnia kell a felmerült költségeket illetve az azok kiegyenlítését igazoló dokumentumokat, s ha az így elkészített elszámolást az alperes vitássá teszi, könyvszakértői vélemény beszerzése indokolt, ezt követően lehet csak állást foglalni a felperesi követelés megalapozottságát illetően.

A Kecskeméti Törvényszék előtt 10.a.P.21.276/2011. szám alatt folytatódó eljárásban a felperes keresetét 2 883 196 Ft tőkeösszegre és annak az alapeljárásban meghatározott időponttól érvényesíteni kívánt késedelmi kamatára leszállította. A kereset-leszállítás indokát abban jelölte meg, hogy a 290651/09. számú 2009. augusztus 11. napján 1 085 216 Ft összegre kiállított számlában az általános forgalmi adó összege tévesen 25 %-ban került megállapításra, holott törvénymódosítás következtében a számla kibocsátásának időpontjában az általános forgalmi adó összege 20 % volt, így a számlában megjelölthöz képest 25 060 Ft-tal kisebb összegű a követelése.

Az alperes a módosított kereset elutasítását kérte. Változatlan álláspontja az volt, hogy a csatolt számlák nem alkalmasak a felperes részéről felmerült költségek igazolására. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek nem csak a japán szabadalom kapcsán kell a kiadásokat igazoló alapbizonylatokat rendelkezésre bocsátani. Kifogásolta, hogy nem állapítható meg, a felperes milyen átváltási árfolyamot alkalmazott, és az sem, hogy az egyes tételek kapcsán az áfa felszámítása illetőleg annak mértéke megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.

Pf.II.20.697/2014/3. szám

Az elsőfokú bíróság 28. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 883 196 Ft tőkét és annak 2009. június 15. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, valamint 776 050 Ft perköltséget. Döntését a megismételt eljárásban beszerzett igazságügyi könyvszakértői véleményre alapította.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Szegedi Ítéltábla a Pf.II.20.182/2012/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Elrendelte, hogy a megismételt eljárás során a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja. Felhívta az alperest hivatalos lelet készítésének terhével további 27 600 Ft másodfokú eljárási illeték lerovására. A felperes fellebbezési eljárással felmerült költségét 90 000 Ft-ban, az alperesét 116 000 Ft-ban állapította meg. A hatályon kívül helyezés elsődleges indokaként azt jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság az alperes szakvéleményre tett észrevételét a szakértőnek nem küldte meg, és ítéletében sem adta indokát annak, hogy az abban foglaltakat miért hagyta figyelmen kívül. Ezzel az elsőfokú eljárás lényeges szabályait sértette meg, amely az elsőfokú eljárás megismétlését tette szükségessé.

Egyetértett azzal az alperesi fellebbezési érveléssel, hogy a tényállás teljes körű feltárásának hiányában az ítélet megalapozatlan. Utalt arra, a szakértői vélemény mindössze abban a kérdésben foglalt állást, hogy a felperes által az alperessel szemben fennálló követelése alapjául szolgáló külföldi számlák kiegyenlítése megtörtént. Azt azonban a szakértő nem vizsgálta, hogy a külföldi számlák kapcsán felmerült és az alperes részére továbbszámázott díj a perbeli megbízási szerződés teljesítésével összefüggésben merült-e fel. Rámutatott, a szakértőnek számlánkénti bontásban kell választ adnia arra a kérdésre, mi alapján lehet beazonosítani, hogy az alperes szabadalmának fenntartásával kapcsolatban merültek fel a felperes által kiegyenlített külföldi számlák díjai, továbbá állást kell foglalnia abban a kérdésben is, hogy a felperes a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően számította-e fel az általános forgalmi adót. Utalt arra, hogy az árfolyamszámítás tekintetében a szakvélemény további kiegészítésre nem szorul. Alaptalannak találta azt az alperesi okfejtést, miszerint ha a számla valamely szempontból a jogszabályi előírásoknak nem felel meg, az annak alapjául szolgáló követelés érvénytelen.

A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetét, az alperes ellenkérelmét változatlan tartalommal fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 883 196 Ft-ot, valamint ezen tökeösszeg 2009. június 15. napjától a kifizetés napjáig járó, minden naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat mértékének megfelelő összegű késedelmi kamatát, és 1 479 600 Ft perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest 120 000 Ft eljárási illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság **(könyvszakértő neve)** igazságügyi könyvszakértő - megismételt eljárásban beszerzett és kiegészített - szakvéleményét ítélezése alapjául elfogadva hozta meg döntését. Határozatának indokolása szerint a szakértő a felperes könyvelési dokumentumainak helyszíni szemlén történő áttekintése után terjesztette elő véleményét, ennek alapján állapította meg, hogy a felperes a megbízási szerződés teljesítésével felmerült költségeit és a megbízási díjat,

valamint a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő általános forgalmi adót számította fel az alperessel szemben, így a szakvélemény alátámasztotta a felperes követelését. Utalt arra, hogy szakértői módszerekkel a számlák „ténybeli alapja” nem volt meghatározható, azonban az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely alapján megalapozottan tehetné volna vitássá a számlák tartalmát. Hangsúlyozta, hogy az alperes a perbeliekkel azonos tartalmú követelésekre vonatkozó számlákat a korábbiakban önként teljesítette, még a fizetési meghagyás kibocsátását követően is, anélkül, hogy vitatta volna, miszerint azok a felperesnek adott megbízás teljesítéséhez szükséges kiadásokat tartalmazták.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes által csatolt magánszakértői vélemény a perben beszerzett szakvélemény cáfolatára nem alkalmas, mert az csupán állításokat fogalmaz meg, de bizonyítékokat nem tartalmaz, szemben a perbeli szakvéleménnyel.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Álláspontja szerint a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság nem tett eleget az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglaltaknak.

Véleménye szerint a felperesnek eredeti bizonylatokkal kellett volna igazolnia, hogy a szabadalom fenntartása kapcsán a japán partneriroda számlájának alapjául szolgáló követelések valósak. Az elsőfokú bíróságnak tehát nem a külföldi számlákat kellett a szakértővel megvizsgáltatnia, hanem az azok alapjául szolgáló költségeket és az azt bizonyító alapbizonylatokat. Ezek rendelkezésre bocsátásának hiányában „idő előtti” a szakértő kirendelése is, hiszen ennek alapján tudott volna nyilatkozni arról, hogy vitatja-e a követelést vagy sem. Utalt arra, az elsőfokú bíróság a 2013. november 26. napján tartott tárgyaláson felhívta a felperest, hogy igazolja a **(J.) Szabadalmi Iroda** megkeresésével valamennyi, a továbbszámolás alapját képező költségét, a felperes azonban a felhívásnak nem tett eleget. Kiemelte, a szakértő véleményében megállapította, hogy azok a költségek, amelyek a **(J.) Szabadalmi Iroda** eljárásában felmerültek, tételesen nem lettek igazolva. A szakértő csupán azt tudta ennek alapján megállapítani, hogy a felperes kiegyenlítette ezen tételeket. Érvelése szerint téves az a szakértői megállapítás, miszerint az, hogy a felperes befogadta a **(J.) Szabadalmi Iroda** számláit, a teljesítést igazolja. Utalt arra, hogy a szakértő jogkérdésben is állást foglalt a megállapításaival.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan.**

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelő bizonyítást lefolytatta, amelynek alapján a tényállást teljes körűen feltárta. Az elsőfokú ítélet érdemben felülbírálható, az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével egyetért.

A perben nem volt vitatott, hogy a felek megbízási szerződést kötöttek, továbbá annak tartalma sem. A jelen per tárgyát a jogviszonyból eredő elszámolás képezte. A megbízási szerződés alapján a felperes a Ptk. 478. § (1) bekezdése, és a szerződésben foglaltak szerint megbízási díjra tarthat igényt, a Ptk. 479. § (3) bekezdése alapján követelheti továbbá az ügy

Pf.II.20.697/2014/3. szám

ellátásával kapcsolatosan felmerült költségeit. A jogvita tárgyát az képezte, hogy a felperes által kiállított számlákban feltüntetett, az alperes részére továbbszámlázott díj a perbeli megbízási szerződés teljesítésével kapcsolatban merült-e fel, a felperes a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően számította-e fel az általános forgalmi adót, illetve megfelelő átváltási árfolyamot alkalmazott-e. Ez utóbbi kérdésben a megelőző elsőfokú eljárásban eljáró szakértői vélemény már állást foglalt, e körben az ítéletábra sem találta indokát további bizonyítás lefolytatásának. A megismételt eljárásban eljáró szakértő megállapította, hogy az általános forgalmi adó felszámítása a jogszabályoknak megfelel. E megállapítással kapcsolatos kifogást a fellebbezés sem tartalmaz.

A megismételt eljárásban beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, bizonyította, hogy a felperes által továbbszámlázott költségek az alperesi szabadalom fenntartásával kapcsolatban merültek fel. A szakértő a felperes könyvelési dokumentációjának vizsgálatával állapította meg, hogy valamennyi alperes részére továbbszámlázott díj kapcsán beazonosítható a **(J.)** Szabadalmi Iroda felé teljesített szolgáltatás összege, a külföldi szabadalmi iroda megbízási díja, a felmerült egyéb járulékos díjak és költségek, továbbá, hogy a **(J.)** Szabadalmi Iroda által a felperes részére kiállított számlák alapját az alperes szabadalmának fenntartásával felmerült díjak és költségek képezték. Mindez az 56. sorszámú kiegészítő szakértői vélemény mellékletét képező külföldi számlák magyarra fordított példányai alapján könyvelési szakismeretek hiányában is jól nyomon követhető. Bizonyította az is, hogy megtörtént ezen költségek felperes által történő kiegyenlítése is. Az alperes a megbízási szerződésben vállalta e költségek kiegyenlítését, a továbbszámlázott díjak, költségek felmerülését és összegszerűségét érdemben nem tudta vitatni, maga sem hivatkozott arra, hogy e költségek, díjak nem merültek fel, illetve a külföldi partner részéről teljesítés nem történt. Ezt cáfolja az a tény, hogy a szabadalmi oltalom mindaddig fenntartott volt, amíg a felperes az alperes helyett e díjakat, költségeket előlegezte, függetlenül attól, hogy arra a Ptk. 479. § (1) bekezdése alapján nem volt köteles.

Az alperes ezt meghaladóan nem tett olyan előadást, és a perben sem merült fel egyéb olyan körülmény, amely a szakvélemény megalapozottságát kétségbe vonná, s ezáltal az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlanná tenné.

A kifejtettekre tekintettel a felperes túlnyomórészt - a kereset leszállítással érintett 25 060 Ft követelésrészen túl - pernyertesnek bizonyult, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján illeti meg az elsőfokú eljárásban perköltség. Az ítéletábra észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a felperesnek járó elsőfokú perköltség összegét tévesen állapította meg a következők miatt. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése esetén a megismételt eljárások számától függetlenül a fél számára egy elsőfokú eljárás alapján számítható ügyvédi munkadíj. A jelen esetben ennek számítására a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (4) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése az irányadó, mivel a 10.a.P.21.148/2010. számú eljárásban 20/F/2. alatt csatolt megállapodás kizárólag a befolyt összeg utáni jutalékra, tehát az ún. sikerdíjra vonatkozik. Az IM rendelet alapján a fizetési meghagyásos eljárásban a kérelem benyújtása után teljesített 2 860 000 Ft perérték után a perérték 2,5 %-a + áfa, valamint a perré alakult eljárásban a megalapozottan érvényesített marasztalási összeg (2 883 196 Ft) 5 %-a + áfa a megállapított ügyvédi díj.

A megismételt elsőfokú eljárásra tekintettel a díj legfeljebb az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján növelhető. Ezt meghaladóan megilleti a felperest a lerótt 174 500 Ft elsőfokú eljárási illetékből a pernyertességéhez igazodó 173 000 Ft, az általa előlegezett összesen 228 800 Ft szakértői díj, továbbá a megelőző másodfokú eljárásokban javára megállapított 2 x 90 000 Ft költség. Összesen - kerekítve - 850 000 Ft.

Ugyanakkor a felperes javára nem számolható el ismételten a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.205/2011/3. számú, és a Kúria Pfv.VII.21.945/2011/5. számú, a viszontkereset tárgyában hozott részítése alapján az alperest terhelő perköltség.

Tekintettel azonban arra, hogy az alperes fellebbezése nem irányul a perköltség fizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatására, a fellebbezési kérelemhez, ellenkérelemhez kötöttség korlátaira (Pp. 253. § (2) bekezdés) tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését nem érinthette (BH1998. 299).

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a hivatkozott IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló felperesi perköltség megfizetésére.

Szeged, 2015. február 10.

Dr.Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Dr.Vágó Mária sk.
táblabíró